

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ СТРАХОВИКІВ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

На сьогоднішній день не викликає сумніву той факт, що саме ефективна робота страховиків, налагоджені конкурентні фінансові відносини є запорукою розвитку держави у внутрішньому та зовнішньому підприємницькому середовищі. Страхові та перестрахові компанії відіграють важливу роль у “пом’якшенні” впливу природних катастроф і збитків, які можуть бути завдані людською діяльністю.

Якщо ж говорити про вітчизняне страхування, то його роль і місце залишаються дуже незначними та не відповідають тим завданням, які стоять перед Україною в сучасних умовах формування ринкової економіки. Перед страховими компаніями виникає дуже багато проблем, які потребують якнайшвидшого вирішення [1, с. 175]. І однією з найважливіших таких проблем, як для окремої страхової компанії, так і для всього світового страхового ринку, є забезпечення платоспроможності.

Важливість дослідження сутності платоспроможності та її значення підвищується з активізацією інвестиційної діяльності та повноцінної інтеграції страхового ринку України до світового, адже, як відомо, для України надзвичайною проблемою є узгодження національного законодавства з правом Європейського Співтовариства, що надасть можливість повною мірою здійснювати правову реформу в державі, розгорнути міжнародну співпрацю.

У світовій практиці склалися різні підходи до визначення платоспроможності страховиків. Але думки вчених співпадають у тому, що при недостатності страхових резервів для виплати страхового відшкодування страховик змушений бути спроможним здійснювати виплати за рахунок власних коштів. Ці власні кошти і становлять запас, тобто маржу, понад ту платоспроможність, яка забезпечується сформованими страховими резервами.

Країнами ЄС було виділено 7 основних факторів, під впливом яких формується система страхових резервів: інверсія циклу страхової організації; стійкість страхового портфеля; ризикова структура страхового портфеля; організаційна структура страхової організації; участь страхової організації в інвестиційній діяльності; рівень розвитку перестраховування на ринку; інфляція [2, с. 42].

Якщо розглядати можливості України у використанні досвіду країн ЄС щодо формування страхових резервів, то можна впевнено стверджувати, що цей досвід може бути використано в повному обсязі. Проте необхідно приділити увагу комплексному дотриманню всіх семи зазначених факторів.

Лише дані дії зможуть забезпечити українським страховикам формування системи страхових резервів, яка гарантуватиме їх фінансову стійкість. Вивчення досвіду країн ЄС показує, що найбільш раціональним методом формування страхових резервів при нормальному розподілі ризику є резерв незаробленої премії та резерви збитків.

Досвід вирішення проблем, пов'язаних з платоспроможністю, країнами ЄС є дуже актуальним для вітчизняного страхового ринку з такими його характерними рисами, як: зростання кількості компаній з іноземними інвестиціями; прагнення до захоплення більшої частки ринку; поліпшення якості надання страхових послуг; загострення конкурентної боротьби.

На сьогодні євроспільнотою з безпосередньою участю Європейської страхової та перестраховальної федерації розроблено новий режим і вимоги до платоспроможності страхових компаній під офіційною назвою “Solvency II”, або “Друга директива платоспроможності” [3, с. 104].

Друга директива – це можливість поліпшити регулювання страхової галузі шляхом запровадження: інформаційно-аналітичної системи, що базується на оцінці ризиків; інтегрованого підходу до умов страхування та вимог стосовно капіталу страховика; змішаної моделі системи ризик-менеджменту; вимог до капіталу, що базується на внутрішніх моделях страховиків; визнання необхідності диверсифікації та зменшення ризиків.

Українська система платоспроможності базується на європейській моделі – Першій директиві платоспроможності, що відображається в нормах Закону України “Про страхування”. Проте, вимоги до платоспроможності вітчизняних страховиків істотно нижчі від європейських норм і нормативів, що пояснюється поступовим розвитком страхової справи. Тому потрібне вдосконалення чинного законодавства – оновлення редакції зазначеного закону, яка враховуватиме нові вимоги та стандарти щодо платоспроможності й передбачатиме поступовий перехід до європейського стандарту – Другої директиви щодо платоспроможності, що особливо актуально в зв'язку з світовими та європейськими перспективами України.

Література

1. Шірінян Л.В. Фінансова надійність і фінансова стійкість страховиків / Л.В. Шірінян // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 9. – С. 173-178.
2. Крилова А.О. Умови забезпечення платоспроможності страховика в Україні / А.О. Крилова // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2004. – № 44. – С. 42-46.
3. Єрмошенко А.М. Нова політика у сфері платоспроможності страхових компаній Європейського Співтовариства / А.М. Єрмошенко // Фінанси України. – 2007. – № 11. – С. 103-109.